
Saksnr: 2021/51875-2
Saksbehandlar: Merete Farstad

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for næring		17.11.2021
Fylkesutvalet		30.11.2021
Fylkestinget		15.12.2021

Regionale planar for vassforvaltning for vassregionane Rogaland, Vestfold og Telemark, Innlandet og Viken og Møre og Romsdal 2022-2027

Forslag til innstilling

1. Vestland fylkesting vedtek Regional plan for vassforvaltning 2022-2027 med tilhøyrande tiltaksprogram og handlingsprogram for Rogaland vassregion innanfor grensene til Vestland fylke.
2. Vestland fylkesting vedtek Regional plan for vassforvaltning 2022-2027 med tilhøyrande tiltaksprogram og handlingsprogram for Vestfold og Telemark vassregion innanfor grensene til Vestland fylke
3. Vestland fylkesting vedtek Regional plan for vassforvaltning 2022-2027 med tilhøyrande tiltaksprogram og handlingsprogram for Innlandet og Viken vassregion innanfor grensene til Vestland fylke
4. Vestland fylkesting vedtek Regional plan for vassforvaltning 2022-2027 med tilhøyrande tiltaksprogram og handlingsprogram for Møre og Romsdal vassregion innanfor grensene til Vestland fylke

Samandrag

Føremålet med vassforvaltningsplanane er å gje ei omtale av korleis vi ønskjer å forvalte vassmiljøet og vassressursane. Planane har eit tilhøyrande tiltaksprogram og handlingsprogram. Vassregionane følgjer nedbørsgrensene og ikkje dei administrative fylkesgrensene. Vestland fylke har eit lite areal i vassregionane som grenser til Vestland fylke. Planane set miljømål for vassførekomstane, tiltaksprogrammet skisserer tiltak for å nå miljømåla, og handlingsprogrammet koordinerer prosessen med å nå miljømåla. Kommunar, fylkeskommunar og statlege etatar er gjennom planane plikta til å legge miljømåla til grunn for deira planlegging og verksemd. Dokumenta låg ute på høyring og offentleg gjennomsyn tre månadar våren 2021.

Rune Haugsdal
fylkesdirektør

Bård Sandal
avdelingsdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Dei regionale vassforvaltningsplanane med tilhøyrande tiltaksprogram for 2016-2021 for heile Noreg vert no oppdatert og skal vedtakast innan utgangen av 2021. Vassforskrifta set krav om at vi vernar heilskapleg om vassmiljøet og har ein berekraftig bruk av vatnet ved å sette miljømål for vassførekomstane. Siste frist for å nå miljømåla for vassførekomstane er i 2033.

Vassforvaltningsplanane med tilhøyrande program legg ein plan for dette arbeidet. Vi er no inne i andre planrunde av dei regionale vassforvaltningsplanane, og kvar planperiode er på seks år. Til vassforvaltningsplanane for 2022-2027 er det utarbeidd eit tiltaksprogram og eit handlingsprogram.

Grensene for vassregionane følgjer vassdragsgrensene og ikkje fylkesgrensene (figur 1). Vestland fylke har eit mindre areal i som inngår i fylka Møre og Romsdal, Innlandet, Viken, Vestfold og Telemark og Rogaland. Det er av den grunn lagt opp til vedtak også for desse planane.

Figur 1. Vestland vassregion med tilgrensande vassregionar. Vassregiongrensene er oransje medan fylkesgrensene er brune.

Plandokumenta

Vassforvaltningsplanane er ein regional plan etter plan - og bygningslova § 8-1 andre ledd og er utarbeidd i samsvar med § 8-3. Vassforskrifta set krav til innhald i vassforvaltningsplanane og tiltaksprogrammet jf. §§ 25 og 26 og vert oppdatert kvart sjette år. Klima - og miljødepartementet (KLD) vil i samråd med aktuelle departement godkjenne planane etter vedtak i fylkestinga. Fylkestinga er siste instans for vedtak av tiltaksprogrammet og handlingsprogrammet. Regional plan skal leggjast til grunn for verksemda til regionale organ og for kommunal og statleg planlegging og verksemd i regionen jf. pbl. § 8-2.

Regional plan for vassforvaltning 2022-2027 er eit oversiktdokument på regionalt nivå. Planane gir ei oversikt over miljøtilstanden for alt vatn i vassregionen. Det er fastsett miljømål for alle elvar, bekker, innsjøar, grunnvatn og kystvatn. Miljømåla skal verne om vassførekomstane og sikre ein mest mogleg heilskapleg og berekraftig bruk av vassførekomstane. Miljømåla omtaler miljøtilstanden vi skal oppnå i perioden 2022-2027.

Regionale tiltaksprogram 2022–2027 gir ei regional oversikt over aktuelle tiltak som skal bidra til å nå miljømåla for vassførekomstane. Tiltaka skal førebyggje, forbetre og eller få tilbake god miljøtilstand der det er naudsynt. Tiltaka skal gjennomførast av sektorstyresmakter med verkemiddel til å gjennomføre tiltaka og skal starta opp innan tre år etter at planane er godkjent.

Handlingsprogramma skildrar kva for oppfølging planane krev og peiker ut ansvarlege organ og samarbeidspartnarar.

Nasjonale føringar

KLD har i samråd med aktuelle departement utarbeidd nasjonale føringar for arbeidet med oppdatering av vassforvaltningsplanane.

Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget til planane er samla i databasen vann-nett.no. Her ligg opplysningar om m.a. miljøtilstand, påverknadar, tiltak, miljømål og ev. utsett frist for å nå miljømålet for den enkelte vassførekomst. Databasen er dynamisk og vert kontinuerleg oppdatert. Dei fleste figurar og tabellar i planane og tiltaksprogramma er utdrag på regionnivå frå Vann-nett. Statlege etatar har sjølv ansvar for å leggje inn tilstrekkeleg med tiltak med kostnadsestimat som dei planlegg å gjennomføre for å nå miljømåla.

Miljømål og tiltak

Ifølge vassforskrifta har sektorstyresmaktane eit sjølvstendig ansvar for å foreslå og å gjennomføre tiltak for å tette gapet mellom dagens miljøtilstand og miljømåla. Sektorstyresmaktene avgjer sjølv kva for tiltak dei skal gjennomføre innanfor sine ansvarsområde for å nå miljømåla. Alle forslag til tiltak er summert opp i tiltaksprogrammet. Sektorstyresmakter vil i ettertid saksbehandle tiltaka.

Det ligg ikkje inne tiltak i tiltaksprogramma som ligg til Vestland fylkeskommune å gjennomføre i nokon av planane i Møre og Romsdal, Innlandet og Viken, Vestfold og Telemark, og i Rogaland.

Høyring

Dokumenta låg ute på høyring og offentleg gjennomsyn 01.04.21-30.06.21.

Vedtakskompetanse

Fylkestinget har avgjerdsmynde til å vedta regionale planar jf. punkt 2.1.1.i *Reglement for folkevalde organ og delegering (oktober 2020)*.

Vurderingar og verknader

Kommunar, fylkeskommunar og statlege etatar er gjennom planane plikta til å legge miljømåla til grunn for deira planlegging og verksemd. Planane gjeld alle sektorar og skal medverke til å styre og samordne vassforvaltning og arealbruk på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Planane rettar seg mot offentlege styresmaktar dvs. kommunar, fylkeskommunar og statlege etatar.

Vestland fylkeskommune må som alle andre offentlege etatar leggje miljømåla som vert sett i desse planane til grunn ved ny aktivitet.

Folkehelse

Berekraftig bruk av vassdraga våre kan gi betre livsvilkår både for biologisk mangfald og folk. Friluftsliv og turisme treng reine og trygge badeplassar, gode tilhøve for å fiske, padle, ro og rafte. Mange vil gå på tur og nyte reint vatn, fossebrus og bekkeklukking, fisk som sprett over vassflata og synet av fuglar som jaktar på fisk og insekt.

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 (Regional planstrategi)

Regional plan for vassforvaltning støtter opp om FN sine berekraftsmål 6 (reint vatn), 14 (liv under vatn), 15 (liv på land), og 17 (samarbeid for å nå måla) med vektlegging av dei to første. Utarbeiding av regionale planar for vassforvaltning er i samsvar med utviklingsplanen. Dei regionale vassforvaltningsplanane er eit viktig verkøy for å oppfylle målet om heilskapleg vern og

berekraftig bruk av vassmiljøet og vassressursane våre. Sjølve planarbeidet bidreg til ei meir samordna og heilskapleg vassforvaltning. Mange ulike avgjerdstakarar og interessentar vert knytte saman i eit arbeid om eit felles kunnskapsgrunnlag, fastsetting av miljømål og tiltak på tvers av sektorar og forvaltningsnivå.

Konklusjon

Vassforvaltningsplanane er ein regional plan etter plan- og bygningslova for å sikre god lokal og regional medverknad og politisk forankring. Planane har strenge rammer og mindre regionalpolitisk handlingsrom enn andre regionale planar. Vassforskrifta styrer innhald i vassforvaltningsplanane og tiltaksprogrammet. Planarbeidet følgjer ei nasjonalt styrt framdrift og organisering. Han er basert på semje frå dei involverte sektorstyresmaktene og har ein konsensusbasert organisering i vassregionane. Det betyr at det er lite politisk handlingsrom på dette nivået. Det kan gjerast politiske prioriteringar innanfor ansvarsområda til fylkeskommunen. Det er likevel mogleg å setje vatn på dagsordenen, løfte lokale og regionale utfordringar og løfte diskusjonar av prioriteringane på ressurnivå.

Fylkeskommunen må bruke sine verkemiddel som regional planstyresmakt til å beskytte vassmiljøet. Miljømåla for vassførekomstane må leggjast til grunn for å beskytte vassmiljøet i regionale og kommunale planar.

Oppdatert kunnskapsgrunnlag om vassførekomstane ligg i databasen Vann-nett og ligg til grunn for datagrunnlaget i plandokumenta. Planane har bidratt til felles kunnskapsgrunnlag og semje om miljømål og tiltak på tvers av ulike sektorar og forvaltningsnivå. Det er skissert tiltak for dei fleste vassførekomstane som treng tiltak for å nå miljømåla. Det er den enkelte sektor sitt ansvar å skissere tilstrekkeleg med tiltak for å nå miljømåla. Det er trong for å auka innsatsen for å nå miljømåla. Det kan vere naudsynt å betre verkemidla, bruken av dei og å auke ressursane for å gjennomføre planane. Det er viktig å halde fram med å styrke ei heilskapleg vassforvaltning.

Fylkesdirektøren rår fylkestinget til å vedta regionale planar for vassforvaltning 2022-2027 med tilhøyrande tiltaksprogram og handlingsprogram for vassregionane Rogaland, Vestfold og Telemark, Innlandet og Viken, og Møre og Romsdal innanfor grensene til Vestland fylke.

Vedlegg:

1. [Regional plan for vassforvaltning 2022 - 2027 med tilhøyrande tiltaksprogram og handlingsprogram for Rogaland](#)
2. [Regional plan for vassforvaltning 2022 - 2027 med tilhøyrande tiltaksprogram og handlingsprogram for Vestfold og Telemark vassregion](#)
3. [Planperioden 2022 - 2027: planprogram, hovedutfordringer, regional vannforvaltningsplan, tiltaksprogram og høringsinnspill - Vannportalen](#)
4. [Regional plan for vassforvaltning 2022 - 2027 med tilhøyrande tiltaksprogram og handlingsprogram for Møre og Romsdal vassregion](#). Oppdatert versjon /vedlegg kjem 13.11.21. Oppdateringa rører ikkje ved Vestland fylke.